

Vzpomínky na školu

Ve svých 6 letech jsem nastoupil do nadějkovské školy v roce 1938, v roce plném napětí a obav z budoucího vývoje politické situace. První léta školního života, tj. až do svých 11 let, strávil jsem v této škole v době druhé světové války.

V době mého nástupu do školy byla první třída dole v přízemí, kde je teď ordinace obvodního lékaře. Tam, kde je zubní a dětské oddělení, byl byt pana řídícího. Naproti byla třetí třída, naproti ní školní kuchyně pro výcvik děvčat ve vaření a vedení domácnosti. Vedle pak byl vchod do školních záchodů. V mezzaninu byly velké hodiny a u nich visel velký zvonec s táhlem, na který se zvonilo na začátku a konci vyučovací hodiny. V poschodí pak byl vlevo kabinet, tam, kde se vchází na obecní úřad, byl vchod do čtvrté třídy. V čele byl vchod do třídy páté a za rohem (chodba byla do písmen L), byla třída šestá. Druhá třída byla umístěna ve statku u dolejších Reichlů, to je asi v místech, kde je dnes hřiště u nové školy.

V první třídě nás čekal přísný pan řídící, přísný spíše na učitele, na žáky přísný být nemusel, ti měli tehdy před svými učiteli a před panem řídícím zvláště velký respekt. Tehdy, když někdo z žáků dostal pohlavek, rákoskou, byl vytahán za ucho, musel stát s pravítkem při předpažených rukách nebo klečel u stupínku a zmínil se o tom doma, dostal od rodičů ještě jednou. Když potom třeba matka potkala pana učitele, byla její první slova hned po pozdravu: „Pane učiteli, kluk doma dostal co proto. Kdyby zase něco proved, tak jen ho vezměte rákoskou, potřebuje to jako žito!“

Ale abych pokračoval, v první třídě se nám dětem moc líbilo. Seděli jsme v dlouhých lavicích po pěti, pan řídící ze začátku vyprávěl pohádky, pak jsme začali psát tužkou různé biče a čárky a pomalu vnikali do tajů rukopisu a čtení. Teprve od pololetí, a to byl pro nás všechny veliký zážitek, nám pan řídící rozdál skleněné kalamáře, které jsme nastrčili do otvorů pro ně v lavicích vyvrtaných, on do nich z velké lahve nalil inkoust a my si mohli z domova přinést násadku s pérem. Těch prvních kaněk! Na všem, ale byli jsme hrdí, že už „píšeme perem“!

Z předmětů jsme tehdy měli postupně: náboženství, prvouku, čtení, psaní, počty, vlastivědu, tělocvik a zpěv. Později přírodopis, němčinu a další.

Za tělocvičnu nám sloužil plácek před školou u fortny do parku, ohraničený zprava a vpředu stejně jako dnes, jen vlevo byly staré kaštany, které poskytovaly cvičícím v parných dnech pěkný chládek. Tam jsme hráli hry jako: „Chodí pešek okolo“, „Kolo, kolo mlýnský“, „Pletla v kytku rozmarýnu“ apod. Bylo to málo, ale my jsme byli spokojeni a šťastni.

Nejvíce jsme se těšili na konec školního roku, a to hlavně ze tří důvodů: za prvé se šlo na tradiční výlet do biografu v Jistebnici, za druhé se vymývaly kalamáře. Nevím proč, ale právě tato činnost ve mně zanechala nesmazatelné vzpomínky, snad proto, že byla předzvěstí důvodu třetího a to dvou měsíců prázdnin!

A ještě na jedno velmi rád vzpomínám! Na krásná zimní rána, když v roce 1941 zavedli v Nadějkově elektřinu. To jsem si vždy přivstal, abych byl ve škole dřív, než se všichni spolužáci sešli, a ve třídě se svítilo několika stropními světly a v rohu hrála panem školníkem Janouškem rozpálená kamna. Takový pocit jsem snad již nikdy později v životě nezažil! Ještě se musím zmínit, že jsme hrávali dětská divadla a pořádali besídky a hroznou válku vlastně ani nevnímali.

Učitelé tehdy byli na škole následující: pan řídící Bohuslávka, páni učitelé Rašovský, Šimeček, Chomout a Benda, paní učitelky Slunečková, Hříšná a Bendová. Nejhezčí vzpomínky mám na druhou třídu u Reichlů a paní učitelku Slunečkovou, která mne tam učila a pak i paní učitelku Hříšnou, kterou jsem měl velmi rád. Velký respekt jsme měli před panem učitelem Rašovským, který by hodně přísný, ale spravedlivý.

Do třídy nás chodilo asi kolem 25, z nichž byli vždy dva nebo tři propadlíci. Ti, kteří nepokračovali dále do měšťanky, chodili pak tři roky do šesté třídy v Nadějkově. Do měšťanky se chodilo buď do Jistebnice, nebo Chyšek. Nevím proč, ale do Chyšek, které vždy s Nadějkovem soupeřily, nechodil nikdo. Asi právě pro to soupeření.

Dr. Milan Jindrák